

Службен весник

на Република Македонија

Број 192

19 октомври 2018, петок

година LXXIV

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.
3532. Одлука за пристапување кон измена на Уставот на Република Македонија.....	2
3533. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија У.бр.31/2017 од 3 октомври 2018 година.....	2
3534. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија У.бр.123/2017 од 3 октомври 2018 година.....	7
Огласен дел.....	1-4

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

3532.

Врз основа на членот 131 став 1 од Уставот на Република Македонија, Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 19 октомври 2018 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРИСТАПУВАЊЕ КОН ИЗМЕНА НА УСТАВОТ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. Се пристапува кон измена на Уставот на Република Македонија.

2. Оваа одлука влегува во сила веднаш, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 08-6054/1 Претседател на Собранието
19 октомври 2018 година на Република Македонија,
Скопје м-р **Талат Цафери**, с.р.

УСТАВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

3533.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на член 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.70/1992) на седницата одржана на 3 октомври 2018 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВА Одлуката за донесување на Детален урбанистички план за УЗ 1 блок 1.2 и блок 1.4 и УЗ 3 дел од блок 3.4. Општина Охрид, плански период 2009-2014, бр.07-6092/40 од 30.6.2014 година, донесена од Советот на Општина Охрид („Службен гласник на Општина Охрид“ бр.7/2014).

2. СЕ СТАВА ВОН СИЛА решението за запирање од извршување на поединечните акти или дејствија преземени врз основа на Одлуката означена во точката 1 од ова решение.

3. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавување во „Службен весник на Република Македонија“.

4. Уставниот суд на Република Македонија по поднесената иницијатива од Тито Денковски од с. Бајловце, Куманово, преку полномошник – адвокат Златка Денковска од Скопје, со Решение У.бр.31/2017 од 27 јуни 2018 година, поведе постапка за оценување на уставноста и законитоста на Одлуката за донесување на Детален урбанистички план за УЗ 1 блок 1.2 и блок 1.4 и УЗ 3 дел од блок 3.4. Општина Охрид, плански период 2009-2014, бр.07-6092/40 од 30.6.2014 година, донесена од Советот на Општина Охрид („Службен гласник на Општина Охрид“ бр.7/2014).

5. Судот на седницата утврди дека согласно член 1 од одлуката се донесува детален урбанистички план за УЗ 1 блок 1.2 и блок 1.4 и УЗ 3 дел од блок 3.4, Општина Охрид, плански период 2009-2014.

Во членот 2 од Одлуката се предвидува дека со овој урбанистички план се опфаќа простор со површина од 42.76 ха. Просторот на планскиот опфат по детален урбанистички план за УЗ 1 блок 1.2 и блок 1.4 и УЗ 3 дел од блок 3.4, Општина Охрид, плански период 2009-2014 е опфат на границите: ул. „Илинденска“, ул. „Кирил и Методиј“, ул. „Абас Емин“, ул. „бул. Туристичка“, ул. „Пирин Планина“, дел од улица :Васил Стефоски“, река Грашница и Охридско Езеро.

Согласно членот 3 од Одлуката деталниот урбанистички план за УЗ 1 блок 1.2 и блок 1.4 и УЗ 3 дел од блок 3.4, Општина Охрид плански период 2009-2014 изработен од ДПУП „ПОЛОГ ПРОЕКТ-ПРО“ ДОО Гостивар, со технички број 11/03 содржи планиран развој – текстуален дел и графички прилог, како и документациона основа со текстуален дел и графички прилози.

Со член 4 од Одлуката се предвидува дека деталниот урбанистички план за УЗ 1 блок 1.2 и блок 1.4 и УЗ 3 дел од блок 3.4, Општина Охрид плански период 2009-2014, се заверува со печат и потпис на претседателот на Општина Охрид.

Во членот 5 од Одлуката се предвидува дека Деталниот урбанистички план за УЗ 1 блок 1.2 и блок 1.4 и УЗ 3 дел од блок 3.4, Општина Охрид плански период 2009-2014, се чува, следи и реализира во секторот за урбанизам и управување со градежно земјиште.

Според членот 6 од Одлуката, оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен гласник на Општина Охрид“.

6. Во текот на претходната постапка, Судот ја утврди следната фактичка состојба

- Програма за изработка на ДУП за УЗ 1 блок 1.2 и блок 1.4 и УЗ 3 дел од блок 3.4 бр.09-682/6 од 20.11.2008 година,

- Програма за изработка на урбанистички планови за Општина Охрид во 2010 година бр.07-3458/6-1 од 29.12.2009 година.

- Планска програма изработена од изработувачот, заверена со печат и потпис на градоначалникот, јануари 2014 година (во регистрот со предлог план),

- Предлог план ДУП за УЗ 1 блок 1.2. и блок 1.4 и УЗ 3 дел од блок 3.4, Општина Охрид предлог план 2008-2018, со тех.бр.11/03 од декември 2013 година,

- Извештај од извршена стручна ревизија од страна на „Урбан“ доо Охрид од декември 2007 година.

- Одговор на сручна ревизија од декември 2008 година.

- Стручно мислење изготвено од Министерството за транспорт и врски бр.16-480 од 3.2.2009 година.

- Одговор на стручното мислење од февруари 2009 година

- Одлука за утврдување Нацрт-ДУП за УЗ 1 УВ 1.2, 1.4 и 3.4 Охрид 2008-2013 бр.07-472/3 од 26.2.2009 година,

- Решение за организирање јавна анкета и јавна презентација бр.09-275/4 од 3.3.2009 година,

- Соопштение за организирање јавна анкета и јавна презентација од 09-275/5 од 3.3.2009 година со:

- Потврда од соопштението во два медиуми,

- покани до правни лица за учество во јавната презентација

- Синтезниот прилог од Нацрт планот бр.09-275/7 од 11.3.2009 година,

- Решение за формирање комисија за изработка на извештај од спроведената јавна анкета и јавна презентација бр.09-275/15 од 7.5.2009 година,

- Записник од јавната презентација по планот бр.09-275/15 од 13.3.2009 година.

- Извештај од спроведената јавна анкета и јавна презентација 09-275/16 од 7.5.2009 година,

- Извештај од спроведената јавна анкета и јавна презентација 09-275/16 од 7.5.2009 година,

- Известување за постапување по Извештајот од спроведената јавна анкета и јавна презентација бр.18-150/13 од 17.1.2014 година,

-Заклучок (произнесување) од Комисијата во однос на член 24 од Законот за просторно и урбанистичко планирање, бр.15-150/14 од 30.1.2014 година,

- Анекс на Заштитно конзерваторски основи за културно наследство од НУ Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј Охрид бр.13-1537/5 од 22.11.2013 година (во регистерот со предлог план),

- Решение за одобрување на Анекс на Заштитно конзерваторски основи за културно наследство, издадено од Министерството за култура на Република Македонија – Управа за заштита на културното наследство, бр.17-976 од 6.12.2013 година,

- Мислење од Министерството за култура бр.17-4039/2 од 31.12.2013 година,

- Мислење од Министерство за животна средина и просторно планирање бр.11-816/2 од 27.1.2009 година,

- Мислење од Министерство за животна средина и просторно планирање бр.08-3310/2 од 5.4.2012 година,

- Мислење од Министерство за одбрана бр.17/2-75/25 од 26.4.2011 година,

- Мислење од Министерство за внатрешни работи бр.31-2668/2 од 6.4.2011 година,

- Мислење од Дирекција за заштита и спасување, Подрачна единица Охрид, бр.10-100/2 од 4.4.2011 година,

- Мислење од ЕВН Македонија – кец Охрид бр.21-399/2 од 31.1.2014 година,

- Мислење од Р.Е.Проаква Охрид, бр.09-345/2 од 31.1.2014 година,

- Мислење од ЈП „Нискоградба Охрид“ бр.09-345/2 од 31.1.2014 година,

- Мислење од Македонски Телеком, бр.19-28684/1 од 4.2.2014 година,

- Барање на согласност од Министерството за транспорт и врски бр.18-150/12 од 21.1.2014 година,

- Согласност издадена од Министерство за транспорт и врски бр.14-1526/2 од 31.1.2014 година,

- Одлука на Совет на град Охрид бр.07-6092/40 од 30.6.2014 година.

7. Согласно член 8 став 1 алинеите 3 и 10 од Уставот на Република Македонија, владеењето на правото и уредувањето и хуманизацијата на просторот и заштитата и унапредувањето на животната средина и на природата се утврдени како темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Условите и начинот на системот на просторното и урбанистичкото планирање, видовите и содржината на плановите, изработувањето и постапката за донесување

на плановите, спроведувањето на плановите и следењето на реализацијата на плановите, надзорот и други прашања од областа на просторното и урбанистичко планирање се уредени со Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија“ број 51/2005, 137/2007, 91/2009, 124/10, 18/11, 53/2011 и 144/2012).

Постапката за донесувањето на оспорената одлука отпочнала по влегувањето во сила на актуелниот Закон за просторно и урбанистичко планирање од 2005 година, па оттука анализата на правната и фактичката состојба се врши во однос на одредбите од Законот од 2005 година со неговите измени и дополнувања заклучно со последната измена и дополнување на Законот од 2011 година, односно според одредбите од Законот што важел во време на донесувањето на предметниот урбанистичкиот план вон населено место.

Видовите и содржината на плановите, како и постапката за нивно изработување и донесување се уредени во глава II од Законот за просторно и урбанистичко планирање како “Планирање на просторот”, во која се содржани членовите од 7-48 од Законот.

Со членот 7 од овој закон се утврдени видовите планови кои се донесуваат во зависност од просторот кој е предмет на планирање, и тоа: просторни планови во кои спаѓа Просторен план на Република Македонија и урбанистички планови во кои спаѓаат генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село и урбанистички план вон населено место.

Според членот 13 од Законот, урбанистички план вон населено место се донесува по потреба за плански опфат, за подрачја на општините кои не се опфатени со генералните урбанистички планови и со урбанистичките планови за село. Со овој план се уредува намената и начинот на користење на просторот, како и условите за градење на комплекси и градби вон од градовите и другите населени места (став 1).

Урбанистички план од ставот 1 на овој член содржи текстуален дел и графички прикази на планските решенија, како и нумерички дел со билансни показатели за планираните површини и градби според намената и за инфраструктурата (став 2).

Графичките прикази од ставот 2 на овој член содржат: граница на планскиот опфат и намена и начин на користење на просторот, а за комплекси и градби треба да содржат намена на земјиштето и градбите, регулациони линии, парцелација на градежното земјиште, површини за градење на градби определени со градежни линии, максимална висина на градбите изразена во метри до венец, планско решение на примарната и секундарната сообраќајна мрежа со нивелманско решение и плански решенија на сите примарни и секундарни комунални и телекомуникациски инфраструктури (став 3).

Текстуалниот дел од ставот 2 на овој член содржи: општи услови за изградба, развој и користење на земјиштето и градбите, посебни услови за изградба за поединечни градежни парцели, податоци за сообраќајните, комуналните и телекомуникациските инфраструктури, други параметри за спроведување на планот, стратешка процена на влијанието врз животната средина, мерки за заштита на културното наследство, природата и животната средина, мерки за заштита од разурнувања и друго (став 4).

Нумеричкиот дел од ставот 2 на овој член содржи податоци за површините на градежни парцели, планираните површини за градење, максималната висина на градбите изразена во метри до венец, податоци за инфраструктурните водови и градби и друго (став 5).

Урбанистичкиот план вон населено место се донесува врз основа на издадени услови за планирање на просторот согласно со закон (став 6).

Податоците за постојната состојба, можностите за просторниот развој и програмските проекции за просторниот развој претставуваат документациона основа на урбанистичкиот план вон населено место, која е прилог на планот (став 7).

Урбанистичкиот план вон населено место во чијшто плански опфат постојат споменици, споменички целини, културни предели и други заштитени добра со статус на културно наследство, треба да содржат детални параметри за заштита на културното наследство (став 8).

Според членот 13-а од Законот, со урбанистичките планови од член 7 точка 2 алинеи 2, 3 и 4 на овој закон предмет на планирање може да биде и една градежна парцела, а може да се врши и нивно изменување и дополнување во рамките на една градежна парцела, доколку постои изградена сообраќајна секундарна инфраструктура, а според ставот 2 од наведениот член од Законот, во случаите од ставот 1 на овој член, урбанистичките планови се донесуваат во постапка утврдена во членот 24 од овој закон, а јавната анкета трае од најмалку пет до најмногу десет работни дена.

Со членот 17 од Законот е уредено:

(1) За изработување на плановите од членот 7 точка 2 на овој закон, општините и градот Скопје донесуваат годишна програма. Во годишната програма општините и градот Скопје можат да утврдат одредени планови заради економски развој на општината, да се донесат во постапка, пропишана во членот 24-а ставови (2), (3) и (4) на овој закон.

(2) Програмата од ставот (1) на овој член, општините и градот Скопје ја доставуваат до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот и задолжително ја објавуваат во јавните гласила.

(3) Изработката на плановите од програмата од ставот (1) на овој член, се финансира од буџетот на општината и буџетот на градот Скопје.

(4) Градоначалникот на општината, односно градоначалниците на општините во градот Скопје формираат Комисија составена најмалку од три члена од кои еден архитект со овластување за изработка на урбанистичките планови и две стручни лица од областа на урбанистичкото планирање, која дава мислење на нацрт плановите од членот 7 точка 2 на овој закон и дава предлог до градоначалникот за одобрување на локална урбанистичка планска документација. Градоначалникот на градот Скопје формира Комисија составена најмалку од пет члена од кои двајца архитекти со овластување за изработка на урбанистичките планови и три стручни лица од областа на урбанистичкото планирање, која дава мислење на нацртот на Генералниот урбанистички план на градот Скопје. Во комисијата формирана од градоначалникот на општината, односно градоначалниците на општините во градот Скопје е потребно најмалку еден член да не е лице вработено во општинската администрација, а во комисијата форми-

рана од градоначалникот на градот Скопје најмалку два члена да не се лица вработени во администрацијата на градот Скопје.

(5) Заради ефикасно спроведување на политиката на планирање и уредување на просторот, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се должни да обезбедат стручно следење на спроведувањето на плановите и да извршат согледување за степенот на реализација на плановите, заради подготвување на Програма за изработка на урбанистички планови.

(6) За обезбедување на стручност и јавност во процесот на просторното и урбанистичкото планирање советот на општината и Советот на градот Скопје формира партиципативно тело кое ги пренесува ставовите, мислењата и потребите на граѓаните и правните лица, ги следи состојбите во планирањето преку давање иницијативи, насоки и сугестии за изготвување на плански решенија за соодветната општина и градот Скопје. Партиципативното тело се состои од: претставници од советот, стручно лице од општинската администрација, истакнати стручни лица од областа на урбанистичкото планирање, претставници од здруженија на граѓани и граѓани од подрачјето на општината. Бројот на претставниците се утврдува со статутот на општината и Статутот на градот Скопје и не може да биде поголем од десет члена.

(7) Изработката на плановите од програмата од ставот (1) на овој член можат да ја финансираат и заинтересирани правни и физички лица чиешто програмски барања и подрачја на интерес се прифатливи за општината и градот Скопје.

Со членот 21 од Законот е определено:

(1) На нацртот на плановите од членот 7 на овој закон се врши стручна ревизија со која се утврдува дека плановите се изработени во согласност со одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

(2) Стручна ревизија на планот од членот 7 точка 1 на овој закон, врши стручна комисија што ја формира министерот кој раководи со органот на државна управа надлежен за работите од областа на просторното планирање и се состои од најмалку три члена од стручно-научни институции, истакнати научни и стручни работници од областа на просторното и урбанистичко планирање и од други области суштествени за изработка на планската документација.

(3) Стручна ревизија на плановите од член 7 точка 2 на овој закон финансирани од Буџетот на Република Македонија, и на државната урбанистичка планска документација врши стручна комисија што ја формира министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот. Стручната комисија се состои од најмалку три члена, од кои најмалку двајца се со овластување за носител на изработка на урбанистички планови.

(4) Стручна ревизија на плановите од член 7 точка 2 на овој закон финансирани од буџетот на општините и буџетот на градот Скопје и на локалната урбанистичка планска документација, врши овластено правно лице од член 18 став (1) на овој закон, определено од градоначалникот на општината или градоначалникот на градот Скопје.

(5) Забелешките од стручната ревизија се вградуваат во нацртот на планот, а изработувачот на планот задолжително дава извештај за постапувањето по забелешките на стручната ревизија, до органот надлежен за донесување на планот. Стручната ревизија и извештајот за постапувањето по забелешките од стручната ревизија се составен дел на планот.

(6) Стручна ревизија не може да врши изработувачот на планот на кој се врши ревизија.

(7) Доколку изработувачот и донесувачот на урбанистичките планови од членот 7 точка 2 на овој закон, на државната и локалната урбанистичка планска документација и на проектот за инфраструктура, не ги прибават потребните податоци и информации согласно со членот 29 од овој закон, на истите не може да се врши стручна ревизија.

Во член 22 став 1 на овој закон се утврдува дека плановите од членот 7 на овој закон се изработуваат во две фази, односно како нацрт на план и предлог на план.

Со членот 24 на овој закон е определено:

(1) По нацртот на деталниот урбанистички план, урбанистичкиот план за село и урбанистичкиот план вон населено место, општината спроведува јавна презентација и јавна анкета.

(2) Организирањето на јавната презентација и јавната анкета по плановите од ставот (1) на овој член, го врши градоначалникот на општината, по утврдување на нацртот на планот од страна на советот за кој претходно е добиено мислење од комисијата од членот 17 став (4) на овој закон.

(3) За спроведената јавна презентација и јавна анкета се изработува извештај.

(4) За организирањето на јавна презентација и јавна анкета општината е должна писмено да ги извести субјектите од членот 29 на овој закон. Јавната анкета трае најмалку десет работни дена, во кој рок субјектите од членот 29 на овој закон како и сите заинтересирани физички и правни лица можат да достават забелешки и предлози по нацртот на планот, на анкетни листови. Доколку во овој рок субјектите од членот 29 на овој закон не достават забелешки и предлози, ќе се смета дека немаат забелешки и предлози на планското решение.

(5) Јавната презентација и јавната анкета од ставот (1) на овој член се спроведува со излагање на планот на јавно место кое се наоѓа во кругот на месната самоуправа.

(6) Јавната презентација е стручно презентирање на планот и се организира во простории и време што ќе го определи градоначалникот на општината.

(7) Извештај од јавната анкета со образложение за прифатените и неприфатените забелешки за плановите од ставот (1) на овој член, изработува стручна комисија формирана од градоначалникот на општината, која е составена од три члена, и тоа: носителот на изработка на планот, одговорно лице од општинската администрација надлежно за урбанистичко планирање и истакнат научен и стручен работник од областа на урбанистичкото планирање.

(8) Извештајот од ставот (6) на овој член е составен дел на одлуката за донесување на предлогот на планот.

(9) Врз основа на извештајот, комисијата од ставот (6) на овој член е должна писмено да го извести секое лице кое поднело анкетен лист со образложение за прифаќање или неприфаќање на неговите забелешки или предлози.

(10) Доколку комисијата од став (7) на овој член оцени дека нацртот на планот со прифатените забелешки од јавната анкета претрпел значајни промени (промена на границата на урбанистичкиот опфат, промена на регулационите линии, промена на намената на земјиштето и промени во поголем обем на други параметри утврдени во планот), градоначалникот на општината за нацртот на планот со вградени забелешки во планот повторно спроведува јавна презентација и јавна анкета.

(11) Времето и местото каде што ќе биде изложен планот и спроведувањето на јавната презентација и јавната анкета, задолжително се објавува со соопштение во најмалку две јавни гласила. Соопштението задолжително ги содржи податоците, местоположбата и површината на опфатот на планот.

Согласно член 25 став 1 од Законот, на плановите од членот 7 точка 2 на овој закон, изработени во форма на нацрт на план се дава мислење од комисијата од член 17 став (4) на овој закон, заради согледување на степенот на усогласеноста на плановите со одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Според ставот 2 на овој член од Законот, на плановите од член 7 точка 2 на овој закон изработени во форма на предлог план согласност дава органот на државната управа надлежен за работите од областа на уредувањето на просторот, со која се потврдува дека постапката за изработување на предлог планот е спроведена согласно со одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Според ставот 3 од истиот член од Законот, согласноста од ставот (2) на овој член се дава во рок од 15 работни дена од денот на поднесувањето на барањето од страна на донесувачот на планот. Доколку надлежниот орган за издавање на согласноста не одговори во наведениот рок, ќе се смета дека согласноста е издадена.

Во ставот 4 на членот 25 од овој закон, се предвидува дека по добивањето на согласноста од ставот 2 на овој член, планот се доставува до надлежниот орган за донесување.

Според ставот 5 од погоре наведениот член од Законот, градоначалникот на општината е должен најдоцна 15 дена по добивање на согласноста од ставот (2) на овој член да го достави предлогот на планот до советот на општината, а советот е должен во рок од 15 дена од приемот на предлогот на планот да го стави на седница и да одлучи по истиот.

Според членот 26 став 5 од Законот, советите на општините со седиште во град донесуваат: генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село и урбанистички план вон населено место.

Со членот 28 став 5 од Законот е определено дека “измени и дополнувања на плановите и делови од плановите од членот 7 на овој закон се вршат по истата постапка пропишана за нивно донесување”.

Од изнесените законски одредби произлегува дека законодавецот во функција на обезбедување на уредувањето и хуманизацијата на просторот и заштитата и

унапредувањето на животната средина и на природата како темелна вредност на уставниот поредок на Република Македонија, утврдил прецизна регулатива во врска со планирањето на просторот, точно определувајќи ги плановите за просторно и урбанистичко планирање, нивната содржина и постапката за нивно донесување.

Во конкретниот случај Советот на Општина Охрид, ја донел оспорената одлука, а во постапката за нејзино донесување ги презема дејствијата кои се децидно наведени во делот за фактичката состојба.

Од анализата на погоре цитираните уставни и законски одредби произлегува дека локалната самоуправа е темелна вредност на уставниот поредок на државата – изразен преку алинеја 9 на став 1 од член 8 на Уставот на Република Македонија, која е во целост издвоена од државниот апарат, со надлежности утврдени со Уставот и со законите.

Прашањата поврзани со урбанизмот и просторното планирање на општините во најголем дел се предмет на уредување во Законот за просторно и урбанистичко планирање, но и во Законот за локалната самоуправа, Законот за заштита на културното наследство, а со оглед на фактот што во случајов се работи за градот Охрид од суштинско значење е и регулативата уредена во Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион и Законот за прогласување на Старото градско јадро на Охрид за културно наследство од особено значење.

Имено, според членот 1 став 1 од Законот за прогласување на Старото градско јадро на Охрид за културно наследство од особено значење, старото градско јадро на Градот Охрид, кое претставува споменична целина, се прогласува за културно наследство од особено значење, поткатегорија – големо значење.

Имено, според членот 1 став 1 од Законот за прогласување на Старото градско јадро на Охрид за културно наследство од особено значење, старото градско јадро на Охрид, кое претставува споменична целина, се прогласува за културно наследство од особено значење, поткатегорија – големо значење.

Во ставот 2 од истиот член од Законот се определува целта и она што ќе се овозможи и постигне со прогласување на споменичната целина Старо градско јадро на Охрид за културно наследство од особено значење.

Ставот 3 на членот 1 од наведениот закон предвидува дека споменатата целина „Старо градско јадро на Охрид“ настанала во периодот од IV век пред нашата ера до XXI век, како културно наследство од особено значење, е добро од општ интерес за Република Македонија и ужива посебна заштита во согласност со овој закон, Законот за заштита на културното наследство и Законот за управување со светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион и друг закон.

Во членот 2 од Законот се предвидува дека споменичната целина „Старо градско јадро на Охрид“ се наоѓа на подрачјетона Општината Охрид и го зафаќа просторот со следниве координати: - најисточна точка У 41,110582о, х 20,8062,59о, - најјужна точка У 41,109430о, х 20,804770о, најзападна точка У 41,114546о, х 20,787277о и најсеверна точка У 41,119025о, х 20, 790586о, највисока точка (794 м. надморска височина) У 41,115360о, х 20,7913300 и со вкупна површина од 85ха, 08а 74 м2.

Во член 5 ставовите 1 и 2 од Законот се определени законските обврски на Агенцијата за катастар на недвижности, а во ставот 3 на истиот член од Законот е определено дека принципите на заштитеното подрачје од ставот 1 на овој член, не можат да се менуваат со просторен урбанистички план, ниту со друг вид акт, освен со акт за заштита или акт за промена во согласност со прописите за заштита на културното наследство.

Член 7 став 1 и член 8 став 1 од Законот, децидно ги набројува градежните и другите дејствија кои не смеат да се преземаат во Старото градско јадро на Охрид.

Имено во член 8 став 1 точка 2 од овој Законот, децидно се наведува дека во контактната зона на Старото градско јадро на Охрид не смее да се предвидуваат новоградби и сообраќајници, како и да се вршат други градежни работи без да се извршат археолошки истражувања на просторите за кои има сознание дека постојат археолошки локалитети.

Од извршениот увид во документацијата, Судот утврди дека со оспорената Одлука за донесување на конкретниот Детален урбанистички план се предвидува нова градба без претходно да бидат извршени археолошки истражувања, како што предвидува член 8 став 1 точка 2 од Законот за прогласување на старото градско јадро на Охрид за културно наследство од особено значење. Имено, видно од приложените писмени докази Дозвола за археолошко истражување УП.бр.08-65 од 13.2.2017 година бр.02-350/1 од 22.2.2017 година и Програма за сондажни археолошки истражувања на КП.15669/3, КО Охрид Општина Охрид, неспорно произлегува дека оспорениот Детален урбанистички план е донесен во постапка која не е во согласност со позитивната законска регулатива, односно истиот е донесен без почитување на сите фази од постапката, меѓу кои е и претходно археолошко истражување кое е составен дел со оглед дека станува збор за дел кој се однесува на заштитено добро- Античкиот театар и неговите граници.

Управата за заштита на културното наследство во текот на 2007 година, односно со Известување бр.12-1897/2 од 28.9.2007 година дава известување дека предметната парцела е целосно археолошки истражена, а од Дозволата за археолошки истражувања УП.бр.08-65 од 13.2.2017 година, Решението бр.02-350/1 од 22.2.2017 година и Програмата за сондажни археолошки истражувања на КП.15669/3, КО Охрид 3, Општина Охрид неспорно произлегува дека неопходните археолошки истражувања се извршени во 2017 година, односно 3 години по донесување на оспорениот Детален урбанистички план, што значи дека при донесување на оспорената Одлука за Деталниот урбанистички план не се почитувале сите фази на постапката, вклучувајќи ги постапката од Законот за прогласување на старото градско јадро на Охрид за културно наследство од особено значење, поточно член 8 став 1 точка 2 од истиот.

Според Судот, оспорената Одлука за донесување на Деталниот урбанистички план за У.31 брук 1.2 и Блок 1.4 и У3 3 дел од брук 3 Општина Охрид плански период 2009-2014 година, е донесена на 30 јуни 2014 година, и тоа за период од 2009-2014, а Анексот на заштитно-конзерваторските основи за Деталниот урбанистички план за Прва урбана единица се донесени во те-

кот на 2013 година, што значи дека, покрај другите фази од постапката неопходно е овие заштитни-конзерваторски основи да се донесат по претходно извршено археолошко истражување на предметното подрачје што е лоцирано на границата на заштитеното добро-Антички театар, што со конкретната оспорена одлука не е сторено.

Донесувањето и објавување на оспорената одлука во ситуација кога не била дадена дозвола за археолошко истражување на делот од Деталниот урбанистички план кој претставува споменична целина и културно наследство во смисла на наведените законски одредби, според Судот, значи дека оспорената одлука била донесена без почитување на сите фази од постапката што претставува суштествен недостаток во постапката за планирање, поради што Одлуката основано може да се доведе под сомнение по однос на нејзината уставност во смисла на член 8 став 1 алинеја 10 од Уставот, што се однесува на уредувањето и хуманизацијата на просторот и заштитата и унапредувањето на животната средина и на природата, како и по однос на нејзината согласност со наведените законски уредувања по однос на фазите на постапката за нејзино донесување.

Ова, дотолку повеќе што на предметната парцела немало извршена археолошки истражувања, бидејќи Управата за заштита на културното наследство нема документација дека биле извршени археолошки истражувања, туку напротив видно од известувањето бр.03-3114/2 од 25.8.2017 година издадено од Управата за заштита на културното наследство неспорно се утврдува дека Управата за културно наследство нема издадено Дозвола за археолошко истражување во споменична целина – заштитно добро – Стар дел на градот Охрид во периодот од 2005 и 2006 врз основа на која би бил поднесен и Извештај од археолошки истражувања. Оттука, јасно произлегува дека надлежните органи на Општина Охрид и пред донесувањето на Одлуката и пред нејзиното објавување во службено гласило на општината, во ситуација на недостаток на погоре наведениот писмен доказ, односно отсуство на дозвола за археолошко истражување од надлежната институција, ја донеле и објавиле оспорената одлука.

Од наведените аргументи, Судот оцени дека во целост се основани сите укажувања во поднесената иницијатива по однос на фазите на постапката за донесување на оспорената одлука *vis a vis* сите наведени законски одредби поради што оспорената одлука не е во согласност со Уставот на Република Македонија, Законот за локална самоуправа, Законот за прогласување на Старото градско јадро на градот Охрид за културно наследство од особено значење, како и со Законот за заштита на културното наследство.

8. Врз основа на изнесеното Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

9. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот, Никола Ивановски и судиите: Насер Ајдари, Јован Јосифовски, д-р Осман Кадриу, д-р Дарко Костадиновски, Сали Мурати и Владимир Стојановски.

У. бр. 31/2017
3 октомври 2018 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Никола Ивановски, с.р.

3534.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.70/1992), на седницата одржана на 3 октомври 2018 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ ПОНИШТУВА Одлуката за распишување на референдум на локално ниво, бр.08-2458/2 од 4.9.2017 год. донесена од Советот на Општина Горче Петров („Службен гласник на Општина Горче Петров бр. 13/2017).

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Македонија, по повод иницијативата поднесена од Државниот инспекторат за локална самоуправа, со Решение У.бр.123/2017 од 8 мај 2018 година поведе постапка за оценување на уставноста и законитоста на Одлуката означена во точката 1 на оваа одлука, затоа што основано се постави прашањето за нејзината согласност со Уставот и со закон.

4. Судот на седницата утврди дека врз основа на член 36 став 1 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 05/02.), член 16 став 1 точка 10 од Статутот на Општина Горче Петров-пречистен текст („Службен гласник на Општина Горче Петров“ бр.18/2013) и Статутарната одлука за измена и дополнување на Статутот на Општина Горче Петров („Службен гласник на Општина Горче Петров“ бр. 13/14), Советот на Општина Горче Петров на 72-та (вонредна) седница одржана на ден 4.9.2017 година, донел

О Д Л У К А

ЗА РАСПИШУВАЊЕ НА РЕФЕРЕНДУМ НА ЛОКАЛНО НИВО

Член 1

Советот на Општина Горче Петров распишува референдум за подрачјето на Општина Горче Петров – Скопје заради изјаснување на граѓаните за населување и интеграција на мигранти на територијата на Општина Горче Петров.

Советот на Општина Горче Петров распишува референдум од претходниот став по сопствена иницијатива.

Член 2

На референдумот на локално ниво граѓаните на Општина Горче Петров ќе одговорат на следново прашање: „ Дали сте за населување и интеграција на мигранти на територијата на Општина Горче Петров?“

Граѓанинот на референдумот се изјаснува така што на гласачкото ливче го заокружува зборот „ЗА“ или „ПРОТИВ“.

Член 3

Изјаснувањето по референдумското прашање од членот 2 од оваа одлука се спроведува со цел граѓаните од подрачјето на Општина Горче Петров да одлучат дали ќе дозволат да се населуваат и интегрираат мигранти на територијата на Општина Горче Петров.

4. Комуналните дејности-снабдувањето со вода за пиење; испораката на технолошката вода; одведувањето и пречистувањето на отпадните води; јавното осветлување; одведувањето и третманот на атмосферските води; одржувањето на јавна чистота; собирање, транспортирање и постапување со комуналниот цврст и технолошки отпад; уредувањето и организирањето на јавниот локален превоз на патници; снабдувањето со природен гас и топлинска енергија; одржувањето на гробовите, гробиштата, крематориумите и давањето погребални услуги; изградбата, одржувањето, реконструкцијата и заштитата на локалните патишта, улици и други инфраструктурни објекти; регулирање на режимот на сообраќајот; изградбата и одржувањето на уличната сообраќајна сигнализација; изградбата и одржувањето на јавниот простор за паркирање; отстранувањето на непрописно паркираните возила; отстранување на хаварисаните возила од јавните површини; изградбата и одржувањето на пазарите; чистењето на оцаците; одржувањето и користењето на парковите, зеленлото, парк-шумите и рекреативните површини; регулацијата, одржувањето и користењето на речните корита во урбанизираните делови; определувањето на имиња на улици, плоштади, мостови и други инфраструктурни објекти;

5. Културата - институционалната и финансиската поддршка на културните установи и проекти; негувањето на фолклорот, обичаите, старите занаети и слични културни вредности; организирањето културни манифестации; поттикнувањето на разновидни специфични форми на творештво;

6. Спортот и рекреацијата - развојот на масовниот спорт и рекреативните активности; организирањето на спортски приредби и манифестации; одржувањето и изградбата на објекти за спорт; поддршка на спортски сојузи;

7. Социјалната заштита и заштита на децата - детски градинки и домови за стари (сопственост, финансирање, инвестиции и одржување); остварување на социјална грижа за инвалидните лица; децата без родители и родителска грижа; деца со воспитно-социјални проблеми; деца со посебни потреби; децата од еднородителски семејства; децата на улици; лицата изложени на социјален ризик; лицата засегнати со злоупотреба на дрога и алкохол; подигање на свеста на населението; домување на лица со социјален ризик; остварување на право и воспитување на децата од предучилишна возраст. Вршењето на овие надлежности се во согласност со Националната програма за развој на социјалната заштита;

8. Образование - основање, финансирање и администрирање на основни и средни училишта, во соработка со централната власт, во согласност со закон, организирање на превоз и исхрана на ученици и нивно сместување во ученички домови;

9. Здравствената заштита - управување со мрежата на јавни здравствени организации и објекти од примарна здравствена заштита кои треба да вклучат застапеност на локалната самоуправа во сите одбори на сите здравствени организации во јавна сопственост, здравственото воспитување; унапредување на здравјето; превентивни активности; заштита на здравјето на работниците и заштита при работа; здравствен надзор над животната средина; надзор над заразните болести;

помош на пациенти со специјални потреби (на пример, ментално здравје, злоупотреба на деца итн.) и други области кои ќе бидат утврдени со закон;

10. Спроведување на подготовки и преземање мерки за заштита и спасување на граѓаните и материјалните добра од воени разурнувања, природни непогоди и други несреќи и од последиците предизвикани од нив;

11. Противпожарна заштита што ја вршат територијалните противпожарни единици;

12. Надзор над вршењето на работите од нејзина надлежност и

13. Други работи определени со закон.

Законот за локалната самоуправа посебно го уредува и непосредното учество на граѓаните во одлучувањето во општините.

Според член 25 став 1 од Законот, граѓаните непосредно одлучуваат за прашања од локално значење преку граѓанска иницијатива, собира на граѓаните и референдум, на начин и постапка утврдени со закон.

Според член 28 став 1 од Законот, граѓаните преку референдум можат да одлучуваат за прашањата од надлежност на општината, како и за други прашања од локално значење.

Според ставот 3 на овој член од Законот, советот може да распише референдум за прашања од негова надлежност, по сопствена иницијатива. Одлуката донесена на референдумот е задолжителна за советот (став 4).

Надлежностите на советот се утврдени во член 36 став 1 од Законот за локалната самоуправа, според кој советот: 1. Го донесува статутот на општината и други прописи; 2. Донесува буџет на општината и годишна сметка на општината; 3. Ја утврдува висината на сопствените извори на приходи за финансирање на општината, во рамките утврдени со закон; 4. Основа јавни служби во рамките на надлежноста на општината и врши надзор над нивната работа; 5. Именува членови во управните одбори на јавните служби, кои ги основа; 6. Усвојува програми за работа и финансиски планови за финансирање на јавните служби, кои ги основала општината; 7. Ги усвојува извештаите за извршување на буџетот и годишната сметка на општината; 8. Одлучува за давање дозвола за вршење дејност од јавен интерес од локално значење, во согласност со закон; 9. Ги усвојува извештаите за работата и годишните сметки на јавните служби, кои ги основала општината; 10. Одлучува за начинот на располагање со сопственоста на општината; 11. Одлучува за начинот на вршење на финансиска контрола на буџетот на општината, во согласност со закон; 12. Го избира лицето кое раководи со подрачната единица на Министерството за внатрешни работи во општината, во согласност со закон; 13. Го разгледува и усвојува годишниот извештај за јавната безбедност на подрачјето на општината, кој го доставува до министерот за внатрешни работи и народниот правобранител; 14. Може да дава препораки на раководното лице на подрачната единица на Министерството за внатрешни работи од областа на јавната безбедност и безбедноста во сообраќајот и 15. Врши и други работи утврдени со закон.

Според членот 2 од Законот за референдум и други облици за непосредно изјаснување на граѓаните („Службен весник на Република Македонија“ бр. 81/2005), референдумот е облик на непосредно изјасну-

вање на граѓаните во одлучувањето за одделни прашања од надлежност на Собранието на Република Македонија, за прашања од надлежност на општините, на Градот Скопје и на општините во Градот Скопје, како и за други прашања од локално значење.

Во членот 36 од Законот е предвидено дека референдум на локално ниво распишува советот на општината, на Градот Скопје и на општините во Градот Скопје (во натамошниот текст: советот), по сопствена иницијатива и на предлог од најмалку 20% од граѓаните од општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје (став 1). Советот може да распише референдум на локално ниво за прашања од негова надлежност за кои со закон е овластен да одлучува (став 2).

Согласно член 37 од Законот, одлуката за распишување на референдум на локално ниво се објавува во службеното гласило на општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје и преку средствата за јавно информирање на начин утврден со статутот (став 1). Од денот на објавувањето на одлуката за распишување на референдум во службеното гласило на општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје до денот на одржувањето на референдумот на локално ниво не можат да поминат помалку од 25 ниту повеќе од 40 дена (став 2).

Во членот 38 од истиот закон е пропишано дека референдум на локално ниво може да се распише за донесување пропис, за прашања што треба да се уредат во општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје (претходен референдум) или за преоценување на пропис што претходно е донесен (дополнителен референдум).

Во членот 40 од Законот се определени прашањата за кои не може да се распише референдум. Така, според ставот 1 на овој член, референдум на локално ниво не може да се распише за прашања што се однесуваат на буџетот и завршната сметка на буџетот на општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје и за организацијата на општинската администрација. Според ставот 2 на истиот член, референдум на локално ниво не може да се распише за прашања за кои советот одлучува со мнозинство гласови од присутните членови на советот при што мора да има мнозинство гласови од присутните членови на советот кои припаѓаат на заедниците што не се мнозинско население во општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје.

Според членот 1 од Законот за азил и привремена заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 49/2003, 66/2007, 142/2008, 146/2009, 166/2012, 101/2015, 152/2015, 55/2016 и 71/2016), кој бил во важност во време на донесување на оспорената одлука за распишување на референдум, со овој закон се уредуваат условите и постапката за добивање и престанок на право на азил на странец или лице без државјанство (во натамошниот текст: странец) кој бара признавање право на азил во Република Македонија, како и правата и должностите на барателите и лицата на кои им е признаено право на азил во Република Македонија. Со овој закон се уредуваат и условите според кои Република Македонија може да даде привремена заштита, како и правата и должностите на лицата под привремена заштита.

Во членот 11 од Законот е утврден принципот на локално учество, кој значи обврска на единиците на локалната самоуправа да ја прифатат одговорноста за

сместување на признаените бегалци и лица под супсидијарна заштита во зависност на економската развиеност и бројот на жителите на единиците на локалната самоуправа, за што одлучува Владата на Република Македонија (во натамошниот текст: Владата).

Согласно членот 12 од Законот, постапката за признавање право на азил во прв степен ја спроведува и донесува одлука Министерството за внатрешни работи преку организациона единица надлежна за азил (во натамошниот текст: Секторот за азил). Против одлуката од ставот 1 на овој член може да се поведе управен спор пред надлежниот суд.

Според член 47 став 2 од Законот, Министерството за труд и социјална политика со цел да ја олесни интеграцијата на барателите на право на азил или на лицата на кои им е признаено право на азил во Република Македонија ќе изготвува соодветни програми за интеграција.

Според член 48 став 1 од Законот, барателите на право на азил до донесување на конечна одлука во постапката за признавање право на азил имаат право на:

- престој;
- бесплатна правна помош;
- сместување и згрижување во прифатен центар или друго место за сместување определено од Министерството за труд и социјална политика, доколку истраже потреба за истото;
- основни здравствени услуги согласно со прописите за здравственото осигурување;
- право на социјална заштита согласно со прописите за социјалната заштита;
- право на образование согласно со прописите за основно и средно образование;
- работа само во рамките на прифатниот центар или друго место за сместување определено од Министерството за труд и социјална политика и како и право на слободен пристап на пазарот на труд за барател на право на азил на кој барањето за признавање на право на азил не му е решено во период од една година, по истекот на периодот од една година и
- контакти со Високиот комесаријат за бегалци, како и невладини хуманитарни организации заради давање на правна помош во постапката за признавање право на азил.

Согласно ставот 2 на истиот член, Министерството за труд и социјална политика за правата наведени во ставот 1 на овој член ги известува барателите на право на азил во писмена форма на јазик за кој разумно може да се претпостави дека го разбираат или во усна форма со помош на преведувач. Според ставот 3, Министерството за труд и социјална политика се грижи за обезбедување на средства за издржување и здравствена заштита на барателите на право на азил, додека се наоѓаат во прифатниот центар или друго место за сместување определено од ова министерство.

Во однос на признаените бегалци, во членот 52 од Законот за азил и привремена заштита е определено дека на признаениот бегалец му се обезбедува сместување, согласно со принципот на локално учество, преку давање соодветен стан на користење или на парична помош потребна за обезбедување простории за сместување, до обезбедување на средства за својата егзистенција, но најдолго две години од денот на доставувањето на решението за признавање на статус на признаен бегалец (став 1). Министерот за труд и социјална

политика ги пропишува критериумите и начинот за користење на соодветен стан за сместување или на парична помош потребна за обезбедување простории за сместување на признаениот бегалец (став 2). Во случај кога признаениот бегалец ќе ги одбие дадените простории за сместување во општината, го губи правото на сместување и може да се насели во друга општина по сопствен избор и трошок (став 3).

Според членот 55 од истиот закон, средствата за сместување, социјална заштита и здравствена заштита од членовите 23-а, 52, 53, 54 и 60 на овој закон се обезбедуваат во Буџетот на Република Македонија (став 1). За сместување, остварување на правата од социјална заштита и здравствена заштита од членовите 23-а, 52, 53, 54 и 60 на овој закон се грижи Министерството за труд и социјална политика (став 2).

Во однос на т.н. привремена заштита, во членот 62 од Законот е утврдено дека во случај на масовен прилив на лица кои непосредно доаѓаат од држава во која нивните животи, безбедност или слобода се загрозени со војна, граѓанска војна, окупација, внатрешен конфликт пропратен со насилство или масовно кршење на човековите права, Владата може да им даде привремена заштита (став 1). Владата периодично го преиспитува постоењето на околностите од став 1 на овој член и одлучува за продолжување на привремената заштита (став 2). Привремената заштита во Република Македонија не може да трае подолго од две години (став 3).

Согласно член 23 од Законот за Државниот инспекторат за локална самоуправа ("Службен весник на Република Македонија" број 158/2010, 187/2013 и 43/2014), за пропис за кој инспекторот смета дека постојат услови за запирање на неговата примена поради неусогласеност со Уставот или закон, подготвува решение за запирање на примената на прописот (став 1). За пропис за кој е донесено решение за запирање на неговата примена поради неусогласеност со Уставот или закон, инспекторот подготвува иницијатива за поведување постапка за оцена на уставноста и законитоста на прописот пред Уставниот суд на Република Македонија (став 2).

Во членот 4 од Европската повелба за локалната самоуправа, кој се однесува на надлежноста на локалната самоуправа е утврдено дека локалните власти во рамките на законот, имаат целосна слобода да ја остваруваат својата иницијатива во поглед на работите кои не се исклучени од нивната надлежност и кои не се дадени во надлежност на некоја друга власт.

Бегалците дефинирани и заштитени според меѓународното право. Конвенцијата за бегалци од 1951 година и нејзиниот протокол од 1967 година, како и други правни текстови, остануваат темелот на модерната заштита на бегалците. Правните принципи кои тие ги втемелуваат се проткаени низ безброј други меѓународни, регионални и национални закони и практики. Конвенцијата за статусот на бегалците на ООН претставува основен документ со кој се утврдува дали некое лице ги исполнува условите за стекнување статус на бегалец и следствено на тоа за обезбедување соодветна помош и заштита.

Во регулирањето на заштитата на бегалците, Конвенцијата тргнува од принципот на недискриминација, т.е. од обврската на државите-потписнички за нејзина доследна примена врз бегалците без дискриминација во поглед на расата, верата или земјата на потекло. На

бегалците со Конвенцијата им се гарантирани повеќе права како што се правото да стекнуваат имот (член 13), право на пристап до суд (член 16), право на вработување и самовработување (член 17 и член 18), право на домување (член 21), право на образование (член 22), слобода на движење (член 26), право на лични исправи и патни документи (членови 27 и 28). Еден од основните принципи на Конвенцијата е и принципот односно забраната на протерување и враќање на територија каде што ќе им биде загрозен нивниот живот (принцип non-refoucement).

6. Од наведените одредби на Уставот на Република Македонија произлегува дека референдумот е еден од облиците на остварување на власта на граѓаните и дека локалната самоуправа е темелна вредност на уставниот поредок. Уставната положба на локалната самоуправа понатаму е уредена со Амандманот XVII на Уставот, кој ги утврдува областите за кои е надлежна локалната самоуправа, дефинирајќи претходно дека станува збор за прашања од локално значење за кои граѓаните можат да одлучуваат непосредно и преку претставници.

Уставните надлежности на локалната власт понатаму се разработени во Законот за локалната самоуправа кој притоа јасно го утврдува принципот на супсидијарност определувајќи дека општините ги вршат работите од јавен интерес од локално значење, што не се исклучени од нивна надлежност или не се во надлежност на органите на државната власт. Поаѓајќи од оваа општа определба дека општините се надлежни за прашања од локално значење, а не и за оние за кои е надлежна централната власт, и одредбите од Законот за локална самоуправа и Законот за референдум и други облици на непосредно изјаснување на граѓаните, правото на граѓаните да одлучуваат преку референдум е лимитирано на прашања од надлежност на општината, односно прашања од локално значење за кои советот на општината е овластен да одлучува.

Од наведените одредби од Законот за азил и привремена заштита произлегува дека во сферата на азилот и привремената заштита општините односно советите на општините немаат со закон утврдено право да одлучуваат, бидејќи сите постапки и дејствија поврзани со положбата на барателите на азил се во надлежност на Владата на Република Македонија, односно органите на централната власт, во прв ред Министерството за внатрешни работи и Министерството за труд и социјална политика.

Согласно Законот, Министерството за внатрешни работи ја спроведува постапката за признавање на правото на азил преку Секторот за азил. Министерството за труд и социјална политика изготвува програми за интеграција на барателите за азил, се грижи за нивно сместување и згрижување, за таа цел ги определува објектите што претставуваат прифатни центри за барателите на азил и раководи со тие прифатни центри. Министерството за труд и социјална политика исто така, се грижи за обезбедување на средства за издржување и здравствена заштита на барателите на право на азил додека се наоѓаат во Прифатниот центар или друго место за сместување и за остварувањето на нивните социјални права. Притоа, сите финансиски средства за овие намени се обезбедуваат од државниот Буџет.

Улогата на локалната власт во сферата на азилот е формулирана преку т.н. принцип на локално учество кој е дефиниран во членот 11 од Законот, според кој општините имаат обврска да ја прифатат одговорноста за сместување на признаените бегалци и лица под супсидијарна заштита во зависност од економската развиеност и бројот на жителите на единиците на локалната самоуправа, за што сепак одлучува Владата на Република Македонија.

Во конкретниот случај, Советот на Општина Горче Петров со оспорената одлука распишал референдум на локално ниво заради изјаснување на граѓаните за населување и интеграција на мигранти на подрачјето на Општина Горче Петров (член 1 од Одлуката). Референдумското прашање било формулирано во членот 2 на Одлуката, на следниов начин: „Дали сте за населување и интеграција на мигранти на територијата на Општина Горче Петров?“

Иако во оспорената одлука како правен основ за нејзиното донесување е наведена одредбата од член 36 став 1 од Законот за локалната самоуправа, од анализата на содржината на таа законска одредба неспорно произлегува дека локален референдум може да се распише само за прашања од надлежност на општината, односно за прашања од локално значење. Притоа, согласно постојната законска регулатива, прашањето за

населување и интеграција на бегалците не спаѓа во прашања за кои е надлежна општината, туку за тоа одлучуваат органите на централната власт, односно Владата и надлежните министерства за внатрешни работи и за труд и социјална политика.

Од наведеното Судот утврди дека со оспорената одлука, Советот на Општина Горче Петров, спротивно на наведените закони, распишал локален референдум за прашање што не е во негова надлежност, односно за прашање за коешто тој не е овластен со закон да одлучува, со што постапил спротивно на Амандманот XVII од Уставот, како и спротивно на членовите 20, 28 и 36 од Законот за локалната самоуправа и на членовите 2, 36 и 38 од Законот за референдум и други облици на непосредно изјаснување на граѓаните.

7. Тргувајќи од наведеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

8. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот, Никола Ивановски и судиите: Насер Ајдари, Јован Јосифовски, д-р Осман Кадриу, д-р Дарко Костадиновски, Сали Мурати и Владимир Стојаноски.

У. бр. 123/2017
3 октомври 2018 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Никола Ивановски, с.р.

Службен весник

на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о. – Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски факс 51.
Директор и одговорен уредник – Мартин Костовски
телефон: +389-2-55 12 400
телефакс: +389-2-55 12 401

Претплатата за 2018 година изнесува 10.100 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.
Печат: Печатница ЕВРОПА 92 ДООЕЛ, Кочани.

contact@slvesnik.com.mk

ISSN 0354-1622

2018192